

τὸν κόσμον ὅτι δὲν ἀπώλεσεν ἀνεπιστρεπτὴ τὴν παλαιὰν κληρονομίαν καὶ ὅτι ἠδύνατο ἀκόμη νὰ ἐπιδείξῃ ἄνδρας ἡρωϊκῆς διαπλάσεως, ἀγωνιζομένους πρὸς τὴν ἀθλητικὴν Εὐρώπην.

Καὶ τὸ μέγα, τὸ ποιητικὸν τοῦτο ὄνειρον ἐπέπρωτο νὰ ἐκπληρωθῇ διὰ τοῦ **Ἀβέρωφ**. Μίαν ὥραιαν ἐαρινὴν πρωΐαν ἑκατὸν χιλιάδες θεατῶν ἐώρτασαν τὴν ἐγκαινιάσιν τοῦ ἀγῶνος εἰς τὸ λευκὸν Στάδιον τὸ ὁποῖον ἐδώρει εἰς τὸ Ἔθνος ἡ μεγάλη καρδιά τοῦ Ἡπειρώτου. Ἡ φήμη διελάλησε τότε εἰς τὰ πέρατα τοῦ κόσμου τὴν δόξαν καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς δωρεᾶς καὶ ὁ φιλόπατρις δωρητὴς ὁ συνεχίζων τὴν σειρὰν τῶν ἀρχαίων χορηγῶν, ἠσθάνθη ἀνερχόμενον μέχρις αὐτοῦ τὸ θυμίαμα, ὄχι πλέον τῆς μικρᾶς καὶ στενῆς Ἑλλάδος, ἀλλ' ὀλοκλήρου τῆς πεπολιτισμένης καὶ φιλαρχαίου ἀνθρωπότητος.

Τὸ μέγα καὶ ἔθνικὸν οἰκοδόμημα τοῦ ὁποῖου τὴν κατεργασίαν ἀνέλαβεν ὁ **Ἀβέρωφ**, τὸ οἰκοδόμημα τῶν μεγάλων καὶ σκοπίμων καὶ ποιητικῶν δωρεῶν, ἐπετελέσθη διὰ τῆς διαθήκης αὐτοῦ, διαθήκης τῆς ὁποίας αἱ λεπτομέρειαι ἀποδεικνύουσι πόσον ἦτο τὸ πῦρ τὸ ὁποῖον ἔτρεφεν εἰς τὴν ψυχὴν του ὁ μέγας εὐεργέτης.

Ὁ θάνατός του ὑπῆρξε πλήγμα διὰ τὴν πατρίδα. Ἄνθρωπος ἐξ ἐκείνων πρὸ τῶν ὁποίων ἔπρεπε νὰ ὑποχωρῇ εὐσεβῶς ὁ χρόνος, δὲν ἐπρόφθασεν ἴσως νὰ κάμῃ ὅσα ὄνειροπόλει καὶ ἐσκέπτετο διὰ τὴν πατρίδα του.

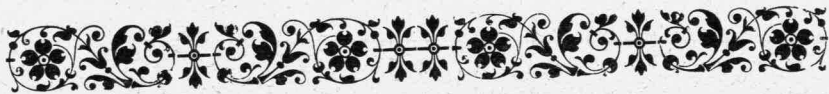
Τὸ ὄνομά του ἐχαράχθη εἰς τὴν ψυχὴν ὄλων τῶν Ἑλλήνων καὶ ὁ χρόνος θὰ παρέλθῃ ἄπρακτος πρὸ τῆς μεγάλης καὶ αἰωνίας αὐτῆς μνήμης.

ΡΧΗΙΟΣ ὑπέροχος τοῦ ὑποδοῦλου Γένους ὁ γεραρὸς ἐθνάρχης τοῦ δούλου Ἑλληνισμοῦ, ἀποτελεῖ καὶ αὐτὸς τὸν μέγαν στυλοβάτην τῆς Πίστεως καὶ τῆς Πατρίδος ἐκεῖ, ἐνθα ἐκ νέου ἐκλήθη, ὅπως συμπληρώσῃ τὸ ἔργον, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου τὸν εἶχε ἀπομακρύνει ἐμπαθῆς καὶ μωρὸς πόλεμος, ὅπως τιμῆσῃ τὸν θρόνον, ὃν καὶ ἄλλοτε ἐλάμπρυνε καὶ ἐκράτυνε.

Καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία εὗρε τέλος τὸν περιφανῆ αὐτῆς ἀντιπρόσωπον εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Πατριάρχου **Ἰωακείμ**, οὗ αἱ νέαι καινοτομίαι εἶναι ἐξ ἐκείνων, αἵτινες στερεώνουν διὰ παντὸς μίαν σαλεύουσαν ἰσχύν, καὶ διασκορπίζουσι νέαν ἀκτινοβολίαν εὐεργετικῆς ἐπιδράσεως, ἐργασίας θερμῆς, ζωογόνου, καλῆς εἰς πρόοδον, ὠθηούσης εἰς ἀνακαινισμὸν, ἀποκαθαιρούσης

τὸ παρελθόν, διπιούσης τὰς βάσεις τοῦ μέλλοντος. . . . Ὁ **Ἰωακείμ Γ'** δὲν ἐπεδίωξε πάντοτε μόνον τὴν ἀνόρθωσιν τοῦ γοήτρου τῶν Πατριαρχείων, ἀλλ' αἰεποτε εἰργάσθη τελεσφόρως εἰς ἅπαντα τὰ Ἑκκλησιαστικὰ

καὶ Ἐθνικὰ ζητήματα. Οὐδέποτε ἔδειξε φιλοδοξίαν ἄκαιρον καὶ ἀρχομα-
νίαν ἐπίμονον, ἀλλ' ὡς Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως

* **ΙΩΑΚΕΙΜ Γ'** *

* ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ *

(Ἐκλεγείσ τὸ δεύτερον τὴν 25ην Μαΐου 1901)

προήσπισε κραταιῶς τὰ δικαιώματα τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ ἀντέ-
δρασε ἀποτελεσματικῶς κατὰ τῶν ἀποπειραθέντων νὰ μειώσῃ τὴν

αἴγλην τοῦ θρόνου καὶ νὰ περικόψωσι τὰς προνομίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Γένους. Ἄνηρ εὐρυτάτης παιδείας καὶ ἀπαραμίλλου φιλοπατρίας, τολμηρὸς εἰς τὰς συλλήψεις αὐτοῦ ὅσον καὶ εἰς τὰς ἀποφάσεις του, μὲ νοῦν πολιτικώτατον καὶ παραδειγματικὴν ἰκανότητα, ἐγυλείει εἰς τὴν μεγάλην ψυχὴν του ὅλον τὸ μεγαλεῖον καὶ τὸν πόθον πρὸς ἀληθῆ ὁράσει, τὴν ἐπιθυμίαν πρὸς ἐνέργειαν, τὴν δύναμιν τῆς πρωτοβουλίας, τῆς ἀποκαλυπτοῦσης εἰς ἡμᾶς τὸν ἔξοχον ἱεράρχην ἐν τῇ περιορῇ αὐτοῦ, τὸν Ἑλληνα ἐν τῇ ὠραιότερᾳ ἐκφάνσει τοῦ ἐνθέου καὶ ἀδόλου πατριωτισμοῦ του.

Ἀληθῶς ἡ βιογραφία τοῦ ἐπιφανεστέρου ἀγωνιστοῦ τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας **Ἰωακείμ Γ'**, εἶναι ἔργον ἐμβριθοῦς ἱστορικῆς μελέτης. Ἐξοχος καὶ ἠθικὴν καὶ κατὰ πνευματικὴν ἔννοιαν ὁ ἐκλεκτὸς οὗτος τοῦ Πανελληνίου πρωθιεράρχης καὶ ἀξίος ἡγεμὼν τῆς Ἐκκλησίας, ἡγεμὼν λόγῳ καὶ νοῦ καὶ καρδίας, καὶ ἠθους καὶ ἀρετῶν καὶ μορφώσεως, ἐν τῇ πλήρει δράσει ζωῇ αὐτοῦ, οὐδεμίαν περιλαμβάνει χρῆσιν ἐπιεικοῦς κρίσεως, ἐνῶ περὶ τὸ ὄνομά του συγκεντροῖ σήμερον τὰς γλυκύτερας ἐλπίδας καὶ τὰς ἐθνικωτέρας προσδοκίας.

Καὶ οὕτω ὁ θρόνος τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐπανέκτησε τὸν δξύνουν καὶ δεξιὸν πρόμαχον καὶ προασπιστὴν τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ, τὸν ἀπὸ φύσεως καὶ χαρακτῆρος προσωρισμένον, ἵνα καὶ πάλιν κλείσῃ τὸ μέγα ἀξίωμα διὰ τοῦ ὁποίου, ἐκ νέου, μὲ τόσον ἐνθουσιασμόν τὸν περιέβαλλεν ἡ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ. Ἡ Ἐθνικὴ συνείδησις τοῦ ἐλευθέρου καὶ τοῦ ὑποδούλου Ἑλληνισμοῦ καὶ αὐτῆς εἶναι ἐστραμμένη πρὸς τὸν **Ἰωακείμ Γ'**, τὸ γόητρον τοῦ ὀνόματος τοῦ ὁποίου, ἡ φήμη ἢ δικαία, τὸ παρελθόν, ὅπερ φωτίζει ἢ δόξα τῆς ἀφοσιώσεως εἰς τὴν Ὁρησκείαν καὶ τὴν Πατρίδα, προσδίδει ἐξαιρετικὴν λαμπρῶνα καὶ ἔξαρσιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν, ἧς εἶναι νῦν ἡ μεγαλοφρονεστέρα καὶ περιδόξος κορυφή, ἡ φέρουσα τοσοῦτον ἐπαξίως τὸ σκῆπτρον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου.

Καὶ αἱ πρῶται ἐκδηλώσεις τῆς ἐνεργείας τοῦ περιβλέπτον τούτου ἱεροφάντου τῆς ὅλης Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, ἀριδῆλως καταδηλοῦσιν, ὅποσον αἰσθάνεται τὴν μεγάλην Ἐθνικὴν καὶ Ὁρησκευτικὴν ἀποστολὴν αὐτοῦ, ὃ ἐκ δευτέρου κληθεὶς εἰς τὸν ἔνδοξον θρόνον τῆς Βασιλίδος τῶν πόλεων, ὃν ἀνύμνησαν τόσαι ἱστορικαὶ καὶ πραγματικαὶ παραδόσεις.

(1902)

I. ΑΡΣΕΝΗΣ

